

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน
215 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2542

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามวัดลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนของ Bolman and Deal (1991) แปลโดย วนิตา สมฤทธิ์ (2541) แบบสอบถามเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประเมินตนเอง มี 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 6 ข้อ คือ
ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมภาวะผู้นำ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 32 ข้อ โดยมีจำนวนคำถาม
และเลขข้อคำถาม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนข้อคำถามและเลขข้อคำถามพฤติกรรมภาวะผู้นำ ตามกรอบต่าง ๆ 4 ลักษณะ

ข้อ	พฤติกรรมภาวะผู้นำตามกรอบ	ข้อคำถาม	จำนวนข้อ
1	โครงสร้าง	1 5 9 13 17 21 25 29	8
2	ทรัพยากรมนุษย์	2 6 10 14 18 22 26 30	8
3	การเมือง	3 7 11 15 19 23 27 31	8
4	สัญลักษณ์	4 8 12 16 20 24 28 32	8

ตอนที่ 3 ลักษณะภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียน แบบจัดลำดับ จำนวน 6 ข้อ
รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อความและข้อประเมินลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามกรอบ ภาวะผู้นำ
4 ลักษณะ

ข้อความ	ข้อประเมินลักษณะภาวะผู้นำตามกรอบ			
	โครงสร้าง	ทรัพยากร มนุษย์	การเมือง	สัญลักษณ์
1. ทักษะที่เด่นที่สุดของผู้บริหาร	ก	ข	ค	ง
2. คำจำกัดความที่เหมาะสมกับตัวผู้บริหาร	ก	ข	ค	ง
3. สิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ	ก	ข	ค	ง
4. สิ่งที่คนมักสังเกตเกี่ยวกับผู้บริหาร	ก	ข	ค	ง
5. คุณลักษณะภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุด	ก	ข	ค	ง
6. การขนานนามที่เหมาะสมที่สุด	ก	ข	ค	ง

ตอนที่ 4 การประเมินในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประเมินตนเองว่า เป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (ต่ำ กลาง สูง)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้บริหาร มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ คือ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 32 ข้อ โดยมีจำนวนข้อคำถามและเลขข้อคำถามพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตรงกับชุดที่ 1 ตารางที่ 1

ตอนที่ 3 ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน แบบจัดลำดับ จำนวน 6 ข้อ รายละเอียดตรงกับแบบสอบถามชุดที่ 1 ตารางที่ 2

ตอนที่ 4 การประเมินในภาพรวม ครูผู้สอนประเมินผู้บริหารโรงเรียนว่า เป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (ต่ำ กลาง สูง)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเนื้อหา
2. ติดต่ออนุญาตให้เครื่องมือการเก็บข้อมูลจาก วนิดา สัมฤทธิ์
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับอนุญาตแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ
4. จัดทำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบแล้ว
5. ตรวจสอบแบบสอบถามให้เรียบร้อยสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอภักดีชุมพล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอน ในสังกัด
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 236 ชุด และได้รับคืน 236 ชุดคิดเป็น ร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
3. รวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. แบบสอบถามชุดที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ นำข้อคำถามและเลขข้อคำถามพฤติกรรมภาวะผู้นำตามกรอบ 4 ลักษณะ โดยสรุปตามตารางที่ 1 นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ นำข้อความและข้อประเมินลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารตามกรอบภาวะผู้นำ 4 ลักษณะ โดยสรุปตามตารางที่ 2 นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 4 ข้อมูลการประเมินในภาพรวม แจกแจงความถี่และร้อยละ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาสรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ (ต่ำ กลาง สูง)

2. แบบสอบถามชุดที่ 2

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 2 ทั้ง 4 ตอนมาวิเคราะห์เช่นเดียวกับแบบสอบถามชุดที่ 1

3. นำผลการวิจัยที่ได้มาประมวล สรุปลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ